

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
    int counter = 99;

    while (counter > 0)
    {
        cout << counter << endl;
        counter -= 11;
    }

    return 0;
}
```

- قوی این برنامه عدد 99 نوشته می شود

و 11 واحد از 99 کم می شود تا

زمانی که به صفر برسیم و حلقه

توایان یابد

* برنامه ای که 10 عدد صحیح را با هم جمع می کند این برنامه تعمیم یافته برنامه دومی جمع است

که مثالی از حلقه while است.

* نوشتن برنامه ای که 10 عدد را با هم جمع می کند

x عدد اولی است ، z تعداد عدد های واردی است ، sum جمع صحیح های اولیه از صفر

قوی این برنامه مسیخ در حقیقت جمع 10 عدد را است فقط تا زمانی که while تغییر کند.


```

#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
    int i = 0, X, sum = 0;
    cout << "Enter 10 integers;
    while ( i < 10 )
    {
        cin >> X;
        sum += X;
        i++;
    }
    cout << "sum of the numbers is: " << sum << endl;
    return 0;
}

```

جمع اعداد

حلقه while

- در برنامه نویسی ما همیشه به دنبال کونه کردن دستورات هستیم برای مثال: $i = i + 1 \Rightarrow i++$

* با استفاده از عملگرهای پیش و پس و پیش و پس ($++i$ ، $--i$) و

پس افزایش و پس کاهش ($i++$ و $--i$) می توان دستورات کوتاه تری نوشت.

این عملگرها در عبارت های جبری کاربرد دارد و مشخص می کنند چقدر از یک واحد اضافه شود.

مثلاً اگر قبل از عبارت جبری باشد اول یک واحد اضافه می شود و پس محاسبات جبری انجام می گیرد.

اما اگر بعد از عبارت جبری باشد ابتدا محاسبات جبری انجام می شود سپس یک واحد افزوده شود.

* این برنامه را می توان برای اعداد اعشاری نیز نوشت، فقط کافی است اعداد را به صورت

اعشاری اعلان کنیم (int \Rightarrow double).

- شما رنده ها را محولاً اعداد صحیح هستند و int اعلان می شود تا حلقه کمتری از قبل شود (آدراسی)

* برنامه ای می نویسیم که 50 عدد صحیح را دریافت کرد و میانگین آن را چاپ کند.

<pre>#include <iostream> using namespace std; int main() { int i=0; double X, sum=0; cout << "Enter 50 numbers: "; while (i < 50) { cin >> X; sum += X; i++; } cout << "sum of the numbers is" << sum << endl; << "average of the numbers is" << sum/50 << endl; return 0; }</pre>	<p>برنامه 50 عدد و میانگین حلقه while و عملگر منهای</p>
---	---

* برنامه ای بنویسیم که تعدادی عدد را از کاربر دریافت و میانگین آن را محاسبه و چاپ کند

```
#include <iostream>
```

گرفتن مقدار عدد

```
using namespace std;
```

مقدار نگه‌داشتن

```
int main()
```

```
{
```

```
int i=0, grade, sum=0;
```

```
double average;
```

```
cout << "Enter a grade or -1 to exit:";
```

```
cin >> grade;
```

```
while (grade != -1)
```

```
{
```

```
sum += grade → جمع و چاپ می‌کنیم
```

```
i++ → یک واحد افزایش
```

```
cout << "Enter a grade or -1 to exit:";
```

بررسی حلقه اگر -1 بود تمام

```
cin >> grade;
```

اما اگر عدد دیگر بود مقدار را نام ببر

```
}
```

می‌کند تا -1 وارد نشده

```
average = sum / i; → محاسبه میانگین
```

```
return 0;
```

```
}
```

توضیح: در این برنامه از (i) برای شمارش تعداد نمره‌های وارد شده استفاده می‌شود که مقدار اولیه آن 0 است

(grade برای ذخیره نمره در حلقه است) (sum برای جمع بستن نمرات است)

- در دستور cout ما از کارایی خواهم یا یک عدد وارد کند یا - را

- ۱ به معنی پایان حلقه است است. در این جا ۱ مقدار کچین حلقه است. هر زمان خواستیم

از حلقه خارج شود این دستور وارد می شود. می گویم از grade مخالف ۱ باشد حلقه کار

خود را انجام می دهد.

* اگر خواهیم بعد از محاسبه مقدار average (میانگین) جواب شود لازم است دستور cout آن را

افزایم کنیم. در این صورت قفلاً محاسبه می شود و خود می داریم.

* در این برنامه sum, i هر دو در int اعلان شده است و ممکن است دچار اشکال

در پاسخ خاطین شویم برای ایند جواب تقسیم دقیق تر محاسبه شود از محکمه تبدیل استفاده می کنیم

* محکمه تبدیل نوع = () < نوع > ^{اسم متغیر} static_cast
 ↙ آندک این است

داخل () برانتر را به > تبدیل می کند.

* با یک شرط if-else کنترل می کنیم که آیا عددی وارد شده یا خیر. امکان دارد کاربر

به اشتباه همان اول ۱ را وارد کند که در این صورت با صفر صفریم و به روز می شویم ۰. در این

حالت با پاسخ (nan) (not a number) جواب می شود. اگر $i = 0$ باشد به تمام عدد وارد

شده است روی روی سیستم و می دانیم همان ابتدا ۱- وارد شده است.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
    int i=0, grade, sum=0;
    double average;
    cout << "Enter a grade or -1 to exit:";
    cin >> grade;
    while (grade != -1)
    {
        sum += grade;
        i++;
        cout << "Enter a grade or -1 to exit:";
        cin >> grade;
    }
    if (i == 0)
        cout << "No grade is entered!" << endl;
    else {
        average = sum / static_cast<double>(i);
        cout << "Average is" << average << endl;
    }
    return 0;
}
```

✓ برنامه محاسب میانگین
حسابی چند عدد
با استفاده از حلقه
while و دستور break

* برنامه ای بنویسید که چند عدد صحیح را دریافت کند و میانگین هندسی آنها را حساب کند.

- میانگین هندسی = همی اعداد وارد شده در هم ضرب شود سپس n (تعداد) با فرجه تقسیم

اعداد گرفته شده \Rightarrow میانگین هندسی \Rightarrow Geometric average

- برای ایجاد تغییر در برنامه قبل کافی است به جای جمع حاصلگیری از ضرب با یکدیگر استفاده شود. $\Rightarrow + = *$

- چون هر عددی ضرب در صفر برابر با صفر می شود برای جلوگیری از این اشکال $sum = 0$ را به

$sum = 1$ تغییر می دهیم. چون یک عدد خنثی در ضرب است.

- sum در دستور به معنای جمع است و ما برای اینکه دستور خوانا تر شود به جای آن از $prod$

استفاده می کنیم که $prod$ معنی (ضرب) $product$ است

- اعدادی که معنی عددی به توان $\frac{1}{n}$ است که n فرجه است.

- در تقسیم یک مشکل داریم چون اگر هر دو عدد صحیح هستند جواب تقسیم عدد صحیح است اگر عددی

بزرگتر از یک باشد پاسخ به صورت اعشاری است چون قسمت اعشاری آن خوانده نمی شود پس باید یکی

از آنها را به عدد اعشاری تبدیل کنیم به راحتی می توان برای یک صغیر قرارداد $1.0 \rightarrow 1$ یا 1.0 یا 1.0

او را با عملگر تبدیل نوع تغییر دهیم


```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
    int i=0, grade, prod=1;
    double average;
    cout << "Enter a grade or -1 to exit:";
    cin >> grade;
    while (grade != -1)
    {
        prod *= grade;
        i++;
        cout << "Enter a grade or -1 to exit:";
        cin >> grade;
    }
    if (i == 0)
        cout << "No grade is entered!" << endl;
    else {
        average = pow(prod, 1.0 / i);
        cout << "Geometric average is" << average << endl;
    }
    return 0;
}
```

محاسبه میانگین هندسی
حلقه تکوین، if،
سرخالی cmath

حلقه دیگری برای انجام دستورهای تکراری وجود دارد به نام حلقه for

حلقه for شامل ۳ بخش می باشد = ۱- شروع حلقه (مقداردهی اولیه)

۲- شرط پایان حلقه ۳- نحو (نوع)

محدودیتی که با حلقه while نوشته شود با حلقه for هم قابل نوشتن است و برعکس

* چگونه با برد حلقه‌ی for به جای حلقه while

حلقه while

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
    int i = 1;
    while (i <= 10)
    {
        cout << i << endl;
        i++;
    }
    return 0;
}
```

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
    int i;
    for (i = 1; i <= 10; i++)
    {
        cout << i << endl;
    }
    return 0;
}
```

حلقه for <=

اگر متغیر i را داخل حلقه for اعلان کنیم فقط در حلقه در دسترس است یعنی

اگر نخواهیم که در جای دیگر از این متغیر استفاده کنیم باید مجدداً اعلان شود. پس اگر متغیری

در بیرون حلقه for اعلان شود در همه جای تابع main در دسترس است.

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
    for(int i=99; i>0; i-=11)
    {
        cout << i << endl;
    }
    return 0;
}
```

* در یافته: عدد مثبت صحیح n ، محاسبه مقدار فاکتوریل آن.

- فاکتوریل به معنی ضرب اعداد 1 تا n است. پس باید برنامه به گونه ای باشد که

تکرار ضرب اعداد را نشان دهد.

- در این برنامه n عدد دارد شده توسط کاربر است و 4 حاصل ضرب اعداد


```
#include <iostream>           حساب n!
#include <cmath>               for حلقه
using namespace std;

int main()
{
    int n, f=1;
    cout << "Enter a positive integer:";
    cin >> n;
    for (int i=1; i<=n; i++)
    {
        f *= i;
    }
    cout << n << "! = " << f << endl;
    return 0;
}
```

* برنامه ای بنویسیم که ترکیب $\binom{n}{k}$ را حساب کند.

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{(n-k)!k!} \Rightarrow \binom{10}{3} = \frac{10!}{7!3!} \quad k, n \text{ برای دخیله}$$

- چون ۳ تا فاکتوریل حساب می‌کنیم: $f_{(n-k)!}$, $f_{k!}$, $f_{n!}$

- می‌توانیم از سه حلقه جدا استفاده کرد: یکبار $n!$ یکبار $k!$ یکبار $(n-k)!$ و می‌توانیم از یک حلقه استفاده کرد.


```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
    int k, n, f1=1, f2=1, f3=1;
    cout << "Enter k and n (k <= n): ";
    cin >> k >> n;
    for (int i=1; i <= n; i++)
    {
        f1 *= i;
        if (i == k)
            f2 = f1;
        if (i == n-k)
            f3 = f1;
    }
    cout << "combination of " << k << " of " << n
         << " is " << f1 / (f2 * f3) << endl;
    return 0;
}
```

ترکیب $\binom{n}{k}$
حلقه for, if

- بنابر تقدم عملگرها باید در محاسبه ترکیب دقت شود و همه جای درست () استفاده شود.
- این عملگر به معنی جایگذاری است و سمت راست را در جای قرار می دهد.